

naar der finder en Overensstemmelse Sted, og jeg for min Deel skal glæde mig derover; men jeg troer jo rigtignok, at det, for at der skal komme noget virkelig Godt ud af en saadan Sammenlutning, er nødvendigt, at den berøer paa et sandt og sundt Grundlag. — Efterat saa at sige den første Storm var gaaet hen over det foreliggende Lovforslag igaaer, og Udvalgets Fleertals Forslag til samme var taget tilbage, kunde man henvende sin Opmærksomhed paa Indholdet af Mindretallets Forslag, der jo nu forelaae som det samlede Udvalgs Forslag. Man har da nu ogsaa høvt adskillige Indvendinger at gøre imod dem. Sæz skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at man naturligviis paa to forskjellige Maader kan søge at naae det samme Resultat. Man kan ligefrem forbyde de 50-aarige Forpagtninger, men man kan ogsaa gennem Lovforbedringer bringe det dertil, at denne Brugsform bliver mindre praktisk brugelig. Det er aldeles det Samme, som gjør sig gjældende med Hensyn til Fæsteforholdet. Ogsaa for dets Bedkommende kan man gaae to Veie, nemlig enten at ophæve Fæstevæsenet ved en Tvangsforanstaltning eller at naae det samme Maal ved at forbyde de nuværende Brugsformer eller ved at gjøre dem mindre praktisk brugelige. Denne sidste Veie har jeg jo nu hørt, at man betegner som den frivillige Overdragelsesmaade. Sæz for mit Bedkommende er dog en Ven og Tilhænger af, at hele dette Forhold virkelig udvikler sig ad Frihedens Veie, og jeg troer derfor, at man ogsaa gjør Ret i ikke at røre for meget ved den Lovgivning, der angaaer Fæsteforholdet, hvilket ligeledes var Meningens i 1861. — Sæz kan nu imidlertid gaae ind paa selve det Lovforslag, som er forelagt af den ærede Regjering, om jeg end tvivler noget om dets Hensigtsmæssighed. Derom skal jeg dog ikke nu udtale mig videre, idet jeg erkjender, at der har været nogen Grund til at fremkomme med Lovforslaget, uagtet jeg med min ærede Næstfædmand tilvenstre (Mourier-Petersen) tillige finder, at forsaavidt der er blevet talt meget om Misbrug og om Omgaaelse af Contractsløvgivningen, saa er dette skeet i en noget høiere Grad, end Virkeligheden rejsfordig-

gjør. Den Omstændighed, at der i visse Tilfælde er blevet taget Recognition ved Forpagtningsforholdets Stiftelse, kan man nemlig ikke kalde for en Misbrug af Contractsforholdet, saalænge dette ikke har været forbudt. Men, forsaavidt man finder det heldigt, at der ikke gives nogen Leilighed til at tage en saadan Recognition, og forsaavidt man mener, at der ikke skal være Ret dertil, og støtter dette paa, at man ellers berøver Forpagteren hans Driftscapital, saa skal jeg imidlertid ikke modsætte mig det. Sæz anseer det ganske vist ikke for absolut heldigt at forbyde det, men, naar man ønsker at forbyde det, saa kan jeg dog ikke have noget Væsentligt derimod. Hvad dernæst den anden Bestemmelse i Regjeringsudkastet angaaer, da er det jo Hensigten dermed at forebygge, hvad der har fundet Sted, eller hvad man ialfald troer, der har fundet Sted, nemlig at Enkelte skulle slutte disse Contracter, som ere bestemte til at vare i 50 Aar, saaledes, at de i Virkeligheden blive gjorte til Contracter paa kortere Aaremaal. Dette har vistnok fundet Sted ganske enkeltviis, og det er jo naturligviis en Misbrug og en Omgaaen af Lovgivningens Bestemmelser, skjøndt jeg dog maa bemærke, at der ialfald altsaa altid er To, der have gjort sig skyldige i denne Omgaaen i Forening. Sæz skal sølgelig stemme for det Forslag fra Regjeringen, som sigter til at forhindre dette.

Vender jeg mig nu dernæst til de Forslag, der foreligge fra det samlede Udvalgs Side, saa gaae de kun ud paa praktisk at bevirke, at saadanne Contracter, der indgaaes paa 50 Aar, virkelig i alle Tilfælde maae blive overholdte. Sæz er imidlertid overbevist om, at denne Deel af Sagen er bleven saa fuldstændig og klart udviklet af den ærede Ordføreren, at det vilde være aldeles overlødigt for mig at sœie Noget dertil. Sæz skal derfor notes med i Almindelighed at sige, at jeg anseer Forpagtning paa langt Aaremaal for en hensigtsmæssig Contract baade for Eieren og Brugeren. Der tilveiebringes igjennem den lange Besiddelse tilstrækkelig Leilighed for Brugeren til at nyde Frugterne af sit Arbeide og af sine Forbedringer, og Eieren har paa den anden Side Udsigt til at faae sin Eiendom